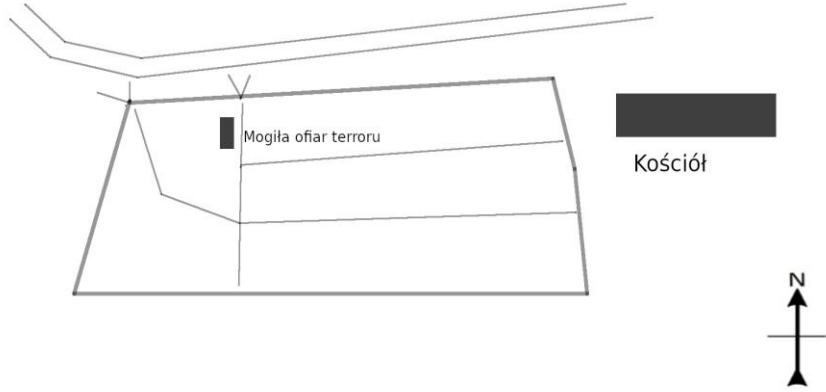

Rodzaj obiektu¹	Nazwa obiektu		Miejscowość	
GRÓB ZBIOROWY	GRÓB OFIAR TERRORU NIEMIECKIEGO		STRZYŻEWO KOŚCIELNE	
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa		
			Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / GNIEŹNIEŃSKI / GNIEZNO
			ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY, zachodni skraj wsi; koło kościoła
			Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Strzyżewie Kościelnym / 300303_2.0025.163
			Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Grób usytuowany jest w zachodniej (dolnej) części cmentarza w pobliżu bocznej furtki GPS: 52°34'30.3"N 17°40'12.7"E (52.575083, 17.670194)
			Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU NIEMIECKIEGO 1939 R. – 16 osób
			Datowanie	Brak informacji o dacie wystawienia obecnego nagrobka
			Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
			Wymiary (szer., głęb., wys.)	Grób: 9 m x 183 cm x 180 cm Stela : szer. ok. 150 cm x wys: 160 cm. wymiar pojedynczego grobu (po bokach): 352 cm x 183 cm x 56 cm środkowa przestrzeń pomnika: 225 cm x 183 cm x 20 cm
			Material	Granit

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje
		<p>Pomnik nagrobny wykonany jest w całości z granitu. W centralnej części znajduje się tablica inskrypcyjna, na której wypisano dane osób spoczywających w mogile. W tablicy wycięto wzór krzyża łacińskiego, ponadto płyta pionowa jest symbolicznie przelamana na pół. W skrajnych częściach pomnika znajdują się dwie mogiły w postaci płyt ułożonych na obramieniach. Cały obiekt jest wzniesiony na podstawie wykonanej z granitowych płyt.</p> <p>Inskrypcja na stronie 3 karty.</p>
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
<p>Grób w bardzo dobrym stanie technicznym. W kilku miejscach widać pęknięcia oraz szpary między płytami. Prawdopodobnie jest to spowodowane położeniem cmentarza na wzniesieniu.</p>	<p><i>Przewodnik po upamiętnionych miejscach walk i męczeństwa lata wojny 1939 – 1945</i>, pod. red. Czesława Czubyrt - Borkowskiego, Wydawnictwo Sport i Turystyka, Warszawa 1988.</p> <p>Pismo – sygn. Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego PS-VI.5230.8.2021.5 / Gmina Gniezno.</p> <p>Materiały archiwalne WUW,teczka Gniezno, <i>Karta ewidencyjna pomnika pamięci narodowej, Strzyżewo Kościelne, gm. Gniezno</i>, brak sygn.</p> <p>Załączniki</p> <p>Zdjęcia w formacie cyfrowym – stan na dzień 09.07.2021 r.</p>	<p>Wykaz osób spoczywających w mogile znajduje się na stronie 3 (osoby wypisane na inskrypcji).</p> <p>Niestety nie ma ostatecznej pewności, co do ilości osób pochowanych w grobie (15 lub 16), jak również danych personalnych. Jedyne dokładniejsze dane pochodzą z tablicy inskrypcyjnej. Publikacje książkowe i internetowe identyfikują to jedynie jako miejsce spoczynku pomordowanych Polaków. Nie wymieniają osób z imienia i nazwiska. Również karty ewidencyjne Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z początku lat 80 zwracają uwagę, że na grobie nie ma tablicy z nazwiskami.</p> <p>Osoby spoczywające w grobie zostały zamordowane przez Niemców 10 i 11 IX 1939 r. Literatura informuje, że jest to miejsce spoczynku 9 osób zamordowanych w Jankowie Dolnym (na tablicy 10 osób) oraz 4 osób zamordowanych w Strzyżewie Paczkowym. Z informacji zawartej w archiwalnej karcie ewidencyjnej wynika, że osoby te zostały pierwotnie pochowane w miejscu rozstrzelania, a następnie ekshumowane i pochowane na cmentarzu parafialnym w Strzyżewie Kościelnym.</p> <p>Powyższe osoby zostały dochoowane do już wcześniej spoczywających w tym miejscu zamordowanych osób (prawdopodobnie chodzi o Czesława Siedleckiego i Wojciecha Grajkowskiego).</p>
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Bartosz Biegała, 09.07.2021 r. / Aktualizacja 04.10.2023 r./

Inskrypcja

TU SPOCZYWAJĄ
ZAMORDOWANI
ZA WOLNOŚĆ
I OJCZYZNĘ

dnia 10 września 1939 r.

Kędziński Józef – Strzyżewo Paczk.
Majchrzak Czesław ”
Cieślewicz Florian ”
Popowicz Paweł ”
Kamiński Szczepan – Jankowo Dolne
Hołoga Stanisław ”
Tomaszewski Florian ”
Zamiara Henryk ”
Sobkowiak Ludwik ”
Szymańska Regina ”
Szymańska Marianna ”
Szymańska Janina ”
Wiśniewski Piotr ”
Budziński Edward ”
Siedlecki Czesław - Gniezno
Grajkowski Wojciech - Budziszław